

Marguerite Sap, dochter... en echtgenote van een minister

De vrouw achter

de politicus

Zeven hoog aan de H. Serruyslaan 42 zal wel eeuwig het sacraal nest blijven van Jan Piers, Marguerite Sap en troetelchiwawatje Tequila. Want met duizend dingen is de altijd blij burgemeester nog altijd levend aanwezig is. „Ons balkon gaapt op het prachtig Leopoldpark”, zegt Grietje met een zichtbare blijheid, „en wat hebben we niet in 't Bosje gekuierd langs water, ganzen, bomen en struikgewas. Iedere millimeter leek ons bekend.” Het mooiste levensmoment voor Marguerite was de dag dat ze Jan trouwde, die haar doorheen de 51 huwelijksjaren nooit bij haar naam noemde : wel zei hij schatje, bolleke en lieveke. Geen probleem, want toen ze nog een klein meisje was noemden haar vier zussen haar „petieteke”. Nog straffer : broertje Antoon die dat niet kon uitspreken, maakte er „pita” van... inzonder koosnaampje dat naderhand door de hele familie Sap werd aanvaard. „Jan zei ooit, dat hij een wondere vrouw had die hem veel — zij het discreet — heeft geholpen.” Toen Jan Piers aftrad als burgemeester, liet Grietje zich tijdens de plechtigheid op het stadhuis tegen de nieuwe first lady Goekint ontvallen dat het soms lastig en moeilijk zou zijn, maar meestal o zo heerlijk ! (Foto ET)

Hoe lief en gratievol Marguerite Sap-Piers haar rijk gevuld bestaan beleefde, befloersten wolken toch af en toe de zonneshijn. Grietje was amper 14 toen haar vader — minister Gustaaf Sap in de regering van H. Pierlot — plots overleed. Ontzettend, maar de vijf zussen, broer... en moeder Antoinette gingen het werkelijk leven niet uit de weg. Aan de universiteit bracht Marguerite het tot dokter in de rechten. Ze leerde aldaar de ranke gigant Jan Piers kennen, voorzitter van de faculteitskringen, wiens schatbewaarster ze maar al te graag werd. Liefde op het eerste gezicht... die alras leidde tot een huwelijksfeest in het casino van Middelkerke alsmede naar een pleiade van remloze gebeurtenissen, eigen aan haar Oostendse toppoliticus. Trouwen met Jan Piers, was tevens trouwen met de Koningin der Badsteden. Hoeveel wandelingen maakten ze niet langs groen en strand? Tot de almachtige hieraan op 9 oktober 1998 een einde maakte. „Schatje”, zou Jan zijn Grietje toch nog toefluisteren, „ik zou nog zoveel moeten doen en zeggen. Maar ik kan niet meer...”

Kortemarkenaar Gustaaf Sap, volksvertegenwoordiger voor Roeselare/Tielt, werd later minister van Financiën, Openbare Werken en Economische Zaken onder Renkin (1932), Charles de Broqueville (1932 en 1934). Op 18 april 1939 had hij in de regering H. Pierlot eveneens een ministersportefeuille. Hij was daarbij eigenaar van het dagblad De Standaard.

Mama weduwe met zes kinderen

— Een vader die minister was, nou zeg...
— Marguerite : „Weet je dat wij, kinderen, dat nauwelijks

wisten. Er werd thuis nooit over politiek gesproken.”

— **Mama, dochter van Antwerpse reder...**

— Marguerite : „Moeder was een buitengewoon verliefde echtgenote en — vóór alles! — eerst partner en pas dan moeder. Toen vader thuis kwam, telde de hele wereld niet meer voor haar. Toch zo spijtig dat ze op haar 44ste weduwe werd met zes kinderen. Zelf werd moeke 60 jaar.”

— **Hoe herinner je je mama nog?**

— Marguerite : „Ze kon buitengewoon schilderen, fraai borduren, vlot piano spelen en stemvast zingen. Met kerst en nieuwjaar maakten Emiel Hullebroecks liedjes steevast haar volkse toptien uit!”

— **Waren jullie tamelijk vrij als meisjes?**

— Marguerite : „Dat waren

andere tijden hé. Men was vrij streng wat de studies betrof.

Hekel aan snijboontjes...

Als we geen 80 % haalden op school, moesten we ons tijdens de vakantie niet aan *surplusjes* verwachten.”

In haar schooltijd lagen talen Grietje beter dan wiskunde. „Ik speelde een vijftal jaar piano; deed het niet slecht maar heb het naderhand toch stopgezet : ik had er een hekel aan op ieder familiefeestje Beethovens *Für Elise* te moeten afkempen...”

— **Sportieve meid...**

— Marguerite : „Niet zo heel bijzonder, al heb ik nog getennist. We hadden tenslotte

een paard op stal dat ik bedwong... als ik me al niet op fiets of step uitleefde.”

— **In je kinderjaren al naar 't zeetje?**

— Marguerite : „In Westende hadden mijn ouders een villa in Noorse stijl. We gingen weleens shoppen naar Oostende, die zo aangenaam en aantrekkelijk was dat ik er toen al graag had willen wonen...”

— **Wat een onbezonnen en beschermend wereldje...**

— Marguerite : „We hebben inderdaad een heel prettige, aangename jeugd zonder moeilijkheden gekend. Toen vader stierf is onze wereld natuurlijk ineengestort, temeer twee maanden later de oorlog uitbrak. Moe is toen met het gezin naar Mardaloux in de omgeving van het Franse Limoges gevlucht. Toen we naar ons land terugkeerden, zouden we afwisselend in Antwerpen en in ons Kasteel Bloemendaale in Beernem wonen.”

— **Had mama de moed om terug te vechten?**

— Marguerite : „Ja, maar ze

heeft nooit naar een andere man willen kijken. *Ik heb maar mijn kindjes meer*, zei ze, terwijl ze ons met een zekere ontroering vastpakte. Iets wat ons allemaal danig aangreep, want moeke was niet de mens om geweldig emotioneel te zijn...”

Koningsgezinde Jan Piers

Toen Grietje aan de unief schatbewaarder was van de faculteitskringen, kon ze niet loochenen dat er voorzichtigjes iets aan het groeien was tussen haar en voorzitter Jan Piers.

— **Wat zag jij in die opgeschoten Oostendenaar?**

— Marguerite : „In de allereerste plaats een schone, grote en vooral prettige jongen. Een realist... en daarbij een verschrikkelijke royalist. We hebben nog een koningsmeeting

bijgewoond in het toenmalig sportpaleis in de Oostendse Rogierlaan.”

— **Jan... en Oostende : een dubbele liefde?**

— Marguerite : „Schoonste stad van de hele wereld!, is een refeit dat Jan wel duizend keer in zijn leven heeft gezongen. Dus wat wil je, ik ging even geweldig van de Ensorcity houden. In ons allereerste appartement 4 hoog hoek Christinastraat/Zeedijk — building van ex-burgemeester Vandendriessche — beleefde ik een quasi eeuwijdurende vakantie.”

Trein op met boterhammekes,

Het doek van het politieke schouwtoneel ging voor Jan Piers vanaf 1947 wagenwijd open toen hij provinciaal en stedelijk raadslid werd, om het twee jaar later tot volksvertegenwoordiger te brengen.

— **Marguerite** : „Hij vertrok 's morgens naar Brussel met enkele met kaas en hesp geprepareerde boterhammekes, die hij op de trein opat. Jan was ergens een volkse ziel, die zijn vingers aflikte voor de hutsepot van zus Claire !”

— **Schepen bij burgemeester van Glabbeke...**

— **Marguerite** : „Dat was in 1953 en Jan kwam goed overeenkwam met Dolf. Dat belette niet dat de politicus in hem naderhand wakkerschoot : *waarom moeten wij altijd braafkes wachten op de vorming van het schepencollege*, zei hij, en, *zouden wij — CVP — niet eens proberen de burgemeesterszetel voor ons te winnen...*”

— **Hij belazerde blijkbaar tegenstanders niet...**

— **Marguerite** : „Bij mijn weten een keer, toen hij de altoos obstructie voerende notaris Lacourt met volgende spreekwijze counterde : *de haan die boven een kiekenkot staat, denk altijd dat hij de bovenste is omdat hij kraait !* Razend kwaad vergaf de notaris dat Jan nooit.”

Vriend Paul vdB nam Jan op in zijn regering

Omdat Jan Piers en Paul van den Boeynants in de Kamer naast mekaar zaten, ontstond er een vriendschap tussen hen. Paul insinueerde trouwens dat, als hij eens een ministerie zou vormen, Jan er zeker zou bij zijn. Wat dan ook gebeurde, want vdB hield woord.

— **Marguerite** : „We zaten

in de kursaal toen Jan aan de telefoon werd weggeroepen. *Wel, klonk het, ge krijgt Openbaar Ambt*. Daarop antwoordde Jan : *Dat is niet zo mijn genre, kunt ge me niet iets wat prettiger geven ? 't Is goed*, antwoordde vdB, *ge krijgt het ministerie van Toerisme.*”

Als echtgenote van de burgemeester van Oostende en een tijdje van de minister van toerisme, kon Marguerite Piers-Sap zich aleens wat dichter en intiemer bewegen tussen prins en adel. Gelegenheid om hier wat in te spitten...

— **Prinses van Monaco...**

— **Marguerite** : „Prinses Grace was een heel lieve dame. Onze babbelende Jan trapte, almaar achteruitgaande, op de voet van hare majesteit. Ongelukje dat charmante Grace niet liever kon weglachen.”

— **Lord Major of London...**

— **Marguerite** : „Een sympathieke man, doch die, met de functie die hij had, nog beedser was dan ikzelf. Hij had altijd een flinke geut whisky vandoen alvorens hij zich aan een woordje waagde.”

— **Koningin Elisabeth van België...**

— **Marguerite** : „Ik ontmoette haar in de Oostendse koninklijke villa. We zijn eens samen naar de kursaal geweest, toen er een zanger optrad die geweldig op koning Leopold III geleek. Ik maakte Hare Hoogheid hierop attent, waarop ze zei : *ja, maar hij zingt beter hé...*”

— **Prins Karel...**

— **Marguerite** : „Een heel charmante man. Hij is evenwel later kwaad geweest, toen ze zijn domein onteigenden.”

— **Prinses Lilian...**

— **Marguerite** : „Jan had een grote bewondering voor Lilian. Een mooie, lieve vrouw die hij nog in Oostende heeft ontvangen. Dat ze aleens bemodderd wordt ? Hoge bomen vangen toch altijd veel wind...”

— **Koning Boudewijn...**

— **Marguerite** : „Een heilig mens die ten gepaste tijde kon lachen en geestig zijn. Hij was zeker geen saaie piet. Kreeg hij *komieke* ministers op bezoek, dan imiteerde hij die later bij zijn vrouw...”

— **Koningin Fabiola...**

— **Marguerite** : „Een heel gemotiveerd mens die menig land bezocht waar vrouwen achtervolgd en mishandeld worden. Een dame van de plicht, die regelmatig opkomt voor minderbedeelde mensen...”

— **Koning Albert II...**

— **Marguerite** : „Een prettige bon-vivant die op tijd ernstig kan zijn. Albert en Paola hebben indertijd nog Boudevijn en Fabiola vervangen voor een bezoek aan Oostende. Voor onze Jan, die niet naast mooie vrouwen keek, prijkte Paola bovenop zijn toptien !”

De trots van Jan Piers

Wie herinnert zich de voltooiing van Oostendes skyscraper Europacentrum niet? Toen pers en le tout Ostende zich repton naar het 34ste, waar een immens Noordzeetapijt zich 102 meter lager voor hun voeten uitspreidde en de badstad met haven, autostrade, tot Brugge reikend hinterland en tot Noord-Frankrijk ogende horizon niet grandiozer kon zijn. Nonchalant op 't balkonmuurtje zittend, lachte een trotse burgemeester Piers de al even pronkende invités toe.

Maar zoals zelfs de beste dingen in het leven niet vrij zijn van kritiek, kreeg ook de casinodominerende wolkenkrabber een taart in het gezicht: *waarom hebben ze het oud theatertje toch afgebroken...* Vergetende dat het schepcollege in het Europacentrum een theaterruimte had voorzien. Zei Piers (*De Zee-wacht 12.05.1995*): „Ze wilden een theater bouwen aan de rand van de stad. Maar je gaat je kinderen 's avonds toch niet naar een schouwburg zenden die gelegen is buiten de leefgemeenschap...”

— **Marguerite**: „Ikzelf vond en vind dat nog altijd een echte schande. Maar Jan zei: *Ach kindje, het zijn allemaal ook moeders kinderen. Terwijl ze van mij spreken, zwijgen ze over iemand anders...* Uitspraak die mij maar half en half temperde. Ik kan soms echt kwaad zijn. Als ik iets onrechtvaardig ervaar, dan spring ik uit mijn vel.”

— **Toch deed die kritiek Jan Piers veel pijn...**

— **Marguerite**: „Hij liet zich eens ontvallen dat de mensen toch ongelooflijk zijn: in een

andere stad zou men fier zijn zo'n groot gebouw te hebben, maar hier vindt niemand die toeristische stunt goed.”

Goede intenties

In een interview dat we ooit afnamen liet Jan Piers niet aan zijn goede intenties twijfelen: ■ Omtrent afbraak: „Ik was minstens even verliefd op het oud theatertje als de fanatiekste schouwburgfan. Voor de wereldoorlog acteerde ik in de toenmalige Oostendse revue van Zeewachtdirecteur en gemeenteraadslid Fons Elleboudt en in 1945, 1946 en 1948 eveneens in Jan Daems' *Ostènsche vaudeville*.”

■ Omtrent wolkenkrabber: „Onze Eurotoren, rijzigste Atlantiekbroer, is hoger dan de Antwaaërse Boerentoren! De Diksmuidse IJzertoren, Halletoren van Bruges la morte, Blankenbergse en Duinkerke stranden trekken een warme knipoog. Maar 't bijzonderste van al: het Oostendse stadscentrum hangt je als een hip slabbetje voor de borst.”

— **Wat vergeet je nooit van 'jouw' burgemeester?**

— **Marguerite**: „Zoveel

mensen die hij geholpen heeft. Het was altijd een defilé aan zijn kabinet. Op heden is er een *Bal van de Burgemeester*. Iets wat hij onder zijn beheer nooit wilde, omdat Jan het vervelend vond geld te moeten opvragen. Ik geef liever iets

ten persoonlijke titel, zei hij dan, zonder hierover rekening te moeten geven.”

— **Het politiek landschap van Jan-met-de-smile...**

— **Marguerite**: „Zo lief hij thuis lachte, zo vriendelijk was Jan buiten op straat...”

Het vaak meedogenloos doktersverdict...

„Je hebt kanker”

Hoe dramatisch het ook is je partner te verliezen, blijven Grietje een paar hartversterkers bij over haar uitzonderlijke Jan: „Hij bleef in zijn genezing geloven, bijzoverre dat hij dacht om in november of december naar Tenerife te gaan. Maar op 9 oktober 1998 overleed hij...”

Altijd bewees de ere-burgemeester te kunnen verliezen. „Ook toen de ziekte toesloeg, bleef hij zich moedig gedragen. Geef me maar een oxootje, zei hij vaak, daar word ik weer kloek en sterk van!”

— **Was Jan van die fataliteit op de hoogte?**

— **Marguerite**: „Al een tweetal jaar. Toen Jan op zeker ogenblik geopereerd werd aan de dunne darm, stelde men een uitzaaiing van kanker vast. De dokter lichtte mij hierover in, er aan toevoegende dat het kon verholpen worden. Naderhand liet een chirurg zich bij Jan tamelijk brutaal ontvallen: *weet je het, het is kanker dat je hebt*. Jan kikte niet...”

— **Heeft hij zich naderhand kranig gedragen?**

— **Marguerite**: „Hij klaagde nooit. Telkens de dokter op bezoek kwam en vroeg of hij pijn had, antwoordde Jan ontkenkend. Vroeg men hem hoe het ging, dan zei hij *goed!*, alsof er geen vuiltje aan de lucht was. Ik bleef al een hele week dag en nacht bij hem in het ziekenhuis, toen ik op de fatale dag van oververmoeidheid in slaap viel. Juist dan sloot Jan voorgoed de ogen. Hij was al twee dagen niet meer bij het bewustzijn geweest...”